

**Bijzondere vraagstukken: hedendaagse Hispano-Amerikaanse literatuur (A004224)**

**Cursusomvang** *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

**Studiepunten 5.0**

**Studietijd 150 u**

**Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025**

A (semester 1)

Spaans

Gent

werkcollege

zelfstandig werk

hoorcollege

**Lesgevers in academiejaar 2024-2025**

Logie, Ilse

LW07

Verantwoordelijk lesgever

Van Hoey, Eva

LW07

Medewerker

**Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025**

**stptn**

**aanbodsessie**

Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting taal- en letterkunde)

5

A

Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Duits - Spaans)

5

A

Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Engels - Spaans)

5

A

Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Frans - Spaans)

5

A

Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Iberoromaanse talen)

5

A

Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Latijn - Spaans)

5

A

Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting Nederlands - Spaans)

5

A

Uitwisselingsprogramma taal- en letterkunde

5

A

**Onderwijstalen**

Spaans

**Trefwoorden**

Literatuur, maatschappij, Latijns-Amerika, hedendaags, meertaligheid, tekstanalyse.

**Situering**

Dit opleidingsonderdeel beoogt de verwerving van een gevorderd theoretisch gestoeld inzicht m.b.t. specifieke aspecten van de hedendaagse Latijns-Amerikaanse literatuur, met bijzondere nadruk op tekstanalyse en literaire sociologie.

Uitwisselingstudenten mogen dit opleidingsonderdeel opnemen. Voor dit opleidingsonderdeel is kennis van het Spaans vereist; niet van het Nederlands.

**Inhoud**

**Escribir entre lenguas: poéticas translingües en la literatura latinoamericana contemporánea**

**Schrijven tussen talen: transtalige poëtica's in de hedendaagse Latijns-Amerikaanse literatuur**

In dit vak wordt ingegaan op het belang van meertaligheid en transtaligheid in de hedendaagse Latijns-Amerikaanse literatuur. Na een conceptuele inleiding over complexe kwesties als "moedertaal" en over de gehanteerde terminologie, worden representatieve voorbeelden besproken van de wijze waarop meertaligheid zich in de laatste decennia heeft gemanifesteerd in teksten van auteurs uit Latijns-Amerika of met Latijns-Amerikaanse roots. Het gaat telkens om werken waarin zich een spanningsveld voordoet tussen Spaans en andere talen.

Zoals bekend ging de kolonisatie die aan de basis lag van het huidige Latijns-Amerika gepaard met een grootscheepse vertaaloperatie van inheemse talen en

(Goedgekeurd)

culturen. Europese talen, met name Spaans en Portugees, werden aan de bevolking opgelegd en speelden een verbindende rol in het ontstaan en de eenmaking van de onafhankelijke republieken. In de loop van de 20e eeuw werden echter steeds meer vraagtekens geplaatst bij de vanzelfsprekendheid van de nationale talen en bij hun statuut als "moedertaal" door zulke uiteenlopende auteurs als Jorge Luis Borges, José María Arguedas en Manuel Puig. Sinds de eeuwwisseling hebben processen als ballingschap, migratie en doorgedreven globalisering de relevantie van meertaligheid en transtaligheid alleen nog maar doen toenemen, zoals blijkt uit het parcours dat schrijvers als Fabio Morábito, Lina Meruane of Sylvia Molloy hebben afgelegd.

De cursus is opgevat als een seminarie waarin wordt ingegaan op de factoren die aanleiding geven tot het combineren van talen of het veranderen van taal. Soms zijn dergelijke beslissingen ingegeven door politieke trauma's veroorzaakt door de militaire dictatuur (zoals bij Laura Alcoba of Paloma Vidal). Vaak ook ontstaan ze binnen de context van ongelijke machtsverhoudingen ("glottopolitiek"), waarbij het Spaans nu eens de koloniale taal is - bij auteurs uit inheemse gemeenschappen zoals Daniela Catrileo (Mapuche) - en dan weer zelf het imperialisme van het Engels moet ondergaan, zoals in de hybride schrijftuur over het grensgebeuren tussen Mexico en de VS (Yuri Herrera). Het gebruik van meertaligheid kan anderzijds worden ingezet als een teken van kosmopolitisme en als hefboom voor de integratie in "World Literature" (zoals het geval is bij Valeria Luiselli). Steeds zal worden nagegaan welke functie elke taal heeft binnen een specifiek werk of oeuvre van een auteur en hoe - in welke sleutelscènes en motieven, welke stilistische en retorische patronen - de band tussen enerzijds taal en identiteitsconstructie en anderzijds taal en affect concreet gestalte krijgt. Er wordt gekeken naar terugkerende patronen die kunnen helpen om een typologie op te stellen: handhaven de auteurs afzonderlijke talen, doen ze aan zelfvertaling, of mengen ze talen binnen een enkele tekst via bijvoorbeeld *code-switching*?

Tot slot richten we onze blik op de toekomst. Evolveert de Latijns-Amerikaanse literatuur naar een "postmonolinguaal paradigma", zoals dat volgens Yasemin Yildiz het geval is voor de Duitse literatuur? Of staat het structurele gebruik van meertaligheid nog te zeer op gespannen voet met de wetten van de literaire markt (Brian Lennon)?

### **Begincompetenties**

Een vlotte schriftelijke en mondelinge beheersing van de Spaanse taal is een basisvereiste (minstens niveau B2). De studenten worden ook verondersteld vertrouwd te zijn met de Latijns-Amerikaanse context, de belangrijkste hedendaagse Latijns-Amerikaanse auteurs en met het analyseren van literaire teksten op academisch niveau.

### **Eindcompetenties**

- 1 Een uitstekende kennis bezitten van (verschillende varianten van) het Spaans en in staat zijn deze taal in diverse gebruikscontexten vlot toe te passen (niveau C1).
- 2 Diepgaand wetenschappelijk inzicht hebben verworven in de specifieke eigenschappen van literaire teksten en in het functioneren van literatuur, in het bijzonder de hedendaagse Latijns-Amerikaanse literatuur; inzicht hebben verworven in de problematiek van meertaligheid.
- 3 Diepgaand inzicht verwerven in de culturele en maatschappelijke context van de behandelde Latijns-Amerikaanse auteurs en in hun esthetica's. De notie 'Latijns-Amerikaanse' literatuur verbreden en problematiseren.
- 4 Actief en kritisch literatuurwetenschappelijke analysemethodes kunnen evalueren, en die inzetten bij het benaderen van nieuwe problemen.
- 5 Zelfstandig een originele onderzoeksvraag die verband houdt met de thema's uit de cursus kunnen formuleren en beantwoorden.
- 6 Getuigen van een ingesteldheid van intellectuele nieuwsgierigheid en levenslang leren.
- 7 Onderzoeksresultaten mondeling en schriftelijk kunnen presenteren in een academisch verantwoorde vorm.
- 8 Op een verantwoorde wijze digitale technologieën, waaronder generatieve AI, kunnen inzetten bij academisch schrijven.
- 9 In correct en vloeiend Spaans mondeling en schriftelijk kunnen discussiëren over complexe problemen die verband houden met hedendaagse literatuur

- 10 Zowel analoge als digitale informatiebronnen op een gestructureerde manier kunnen verzamelen en situeren. In staat zijn die bronnen kritisch te beoordelen op relevantie, betrouwbaarheid en validiteit.

#### **Creditcontractvoorwaarde**

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

#### **Examencontractvoorwaarde**

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

#### **Didactische werkvormen**

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

#### **Toelichtingen bij de didactische werkvormen**

De colleges worden on campus gegeven. Theoretische inhouden kunnen via bronnen online en/of gastlezingen (eventueel online) worden aangereikt. De studenten gaan mee op zoek naar antwoorden op de onderzoeksvragen die aan het begin van de cursus worden gesteld, en nemen actief deel aan discussiemomenten tijdens de les. Ze hebben de te behandelen teksten op voorhand gelezen en identificeren de vragen of problemen die deze opwerpen via online interactie op Ufora. Er kan hun gevraagd worden relevante lezingen bij te wonen over Latijns-Amerika en/of hedendaagse literatuur en/of meertaligheid. Dit opleidingsonderdeel gaat uit van het verantwoord gebruik van generatieve AI. Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder wordt verstaan.

#### **Studiemateriaal**

Type: Slides

Naam: Escribir entre lenguas: poéticas translingües en la literatura latinoamericana contemporánea  
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding  
Optioneel: nee  
Taal : Andere  
Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Reader

Naam: Escribir entre lenguas: poéticas translingües en la literatura latinoamericana contemporánea  
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding  
Optioneel: nee  
Taal : Andere  
Beschikbaar op Ufora : Ja  
Online beschikbaar : Nee

Type: Andere

Naam: Aanvullende lectuurlijst  
Richtprijs: € 25  
Optioneel: nee  
Taal : Andere  
Beschikbaar op Ufora : Nee  
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja  
Bijkomende info: Wordt aangekondigd via Ufora

#### **Referenties**

De bibliografie wordt opgenomen in de reader.

#### **Vakinhoudelijke studiebegeleiding**

Interactieve ondersteuning via Ufora.  
Persoonlijke feedback tijdens presentaties en mogelijk na afspraak.

#### **Evaluatiemomenten**

niet-periodegebonden evaluatie

#### **Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode**

#### **Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode**

#### **Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie**

Participatie, Presentatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

## **Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie**

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

### **Toelichtingen bij de evaluatievormen**

Niet-periodegebonden evaluatie: alle studenten nemen deel aan de online interactie op

Ufora (combinatie van vragen, discussieforum, mini-essays) en aan de interactie tijdens de les (= participatie). Op het einde van de lessenreeks selecteert elke student een ongeziene tekst uit een lijst die hij/zij in een individuele paper bespreekt op basis van de begrippen die aangereikt werden tijdens de cursus. De verschillende fasen in het denk- en schrijfproces worden bijgehouden in een logboek. Indien generatieve AI wordt gebruikt, moet dit expliciet worden aangegeven. De paper wordt ook toegelicht in een mondelinge presentatie. Wie niet deelneemt aan dit proces kan niet slagen voor het opleidingsonderdeel.

Een te geringe mondelinge of schriftelijke beheersing van het Spaans kan leiden tot een onvoldoende. Studenten die niet slagen kunnen hun paper herwerken tussen de eerste en tweede examenperiode. De participatie kan niet worden overgedaan.

### **Eindscoreberekening**

60% van de evaluatie heeft betrekking op de paper, 40% op participatie en op het proces.

### **Faciliteiten voor werkstudenten**

Faciliteiten:

- 1 Aanwezigheid in minstens de helft van de colleges is verplicht
- 2 Mogelijkheid tot individuele feedback